

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 11 września 2025 r.

Pozycja 239

POSTANOWIENIE z dnia 10 czerwca 2025 r. Sygn. akt Ts 118/24

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Rafał Wojciechowski,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej R.K. i R.K.
o zbadanie zgodności:

art. 90 ust. 3d ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 2198):

- 1) „w zakresie, w jakim ogranicza możliwość finansowania dotacją oświatową wydatków bieżących, stanowiących wynagrodzenie osoby fizycznej prowadzącej szkołę, przedszkole, inną formę wychowania przedszkolnego lub placówkę, jeżeli odpowiednio pełni funkcję dyrektora szkoły, przedszkola lub placówki albo prowadzi zajęcia w innej formie wychowania przedszkolnego, wyłącznie do jednej osoby prowadzącej daną placówkę, w sytuacji, gdy dwie osoby fizyczne prowadzące przedszkole niepubliczne pełnią te funkcje zgodnie z treścią art. 68 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59) i wyłącza wynagradzanie pokrywane z dotacji oświatowej drugiej z tych osób, pełniących funkcje dyrektora i wykonujących zadania określone w art. 68 Prawa oświatowego na rzecz szkoły, przedszkola lub placówki”, z art. 2 oraz art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) „alternatywnie (...) rozumiany w ten sposób, że ogranicza możliwość finansowania dotacją oświatową wydatków bieżących, stanowiących wynagrodzenie osoby fizycznej prowadzącej szkołę, przedszkole, inną formę wychowania przedszkolnego lub placówkę, jeżeli odpowiednio pełni funkcję dyrektora szkoły, przedszkola lub placówki albo prowadzi zajęcia w innej formie wychowania przedszkolnego, wyłącznie do jednej osoby prowadzącej daną placówkę, w sytuacji gdy dwie osoby fizyczne prowadzące przedszkole niepubliczne pełnią te funkcje zgodnie z treścią art. 68 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59) i wyłącza wynagradzanie pokrywane z dotacji oświatowej drugiej z tych osób, pełniących funkcje dyrektora i wykonujących zadania określone w art. 68 Prawa oświatowego na rzecz szkoły, przedszkola lub placówki, z art. 2 oraz art. 32 ust. 1 Konstytucji;
- 3) „w zakresie, w jakim nie dopuszcza możliwości finansowania dotacją oświatową wydatków bieżących, stanowiących wynagrodzenie drugiej osoby fi-

zycznej prowadzącej szkołę, przedszkole, inną formę wychowania przedszkolnego lub placówkę, nawet jeżeli odpowiednio pełni ona funkcję dyrektora szkoły, przedszkola lub placówki albo prowadzi zajęcia w innej formie wychowania przedszkolnego”, z art. 2, art. 32 ust. 1, art. 21 ust. 1 oraz art. 64 ust. 1 i 2 Konstytucji;

- 4) „alternatywnie (...) rozumiany w ten sposób, że uznaje za niedopuszczalne finansowanie dotacją oświatową wydatków bieżących, stanowiących wynagrodzenie drugiej osoby fizycznej prowadzącej szkołę, przedszkole, inną formę wychowania przedszkolnego lub placówkę, nawet jeżeli odpowiednio pełni ona funkcję dyrektora szkoły, przedszkola lub placówki albo prowadzi zajęcia w innej formie wychowania przedszkolnego”, z art. 2, art. 32 ust. 1, art. 21 ust. 1 oraz art. 64 ust. 1 i 2 Konstytucji,

p o s t a n a w i a:

nadać skardze konstytucyjnej dalszy bieg.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 17 czerwca 2024 r. (data nadania) R.K. i R.K. (dalej: skarżący), reprezentowani przez pełnomocnika z wyboru, wystąpili z żądaniem przytoczonym w komparycji niniejszego postanowienia na tle następującego stanu faktycznego.

Skarżący są właścicielami Niepublicznego Przedszkola „[...]”, znajdującego się w M. Burmistrz Miasta M. wszczął postępowanie administracyjne w sprawie niezgodnego z przeznaczeniem wykorzystania dotacji oświatowej, udzielonej przedszkolu.

Decyzją z 9 lipca 2018 r. (nr [...]) Burmistrz Miasta M. orzekł o zwrocie przez skarżących kwoty 495,00 zł jako dotacji niewykorzystanej w terminie oraz kwoty 146.823,40 zł jako dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem. Skarżący odwołali się od tej decyzji.

Po rozpatrzeniu odwołania Samorządowe Kolegium Odwoławcze w S. decyzją z 23 sierpnia 2018 r. (nr [...]) uchyliło powyższą decyzję i przekazało sprawę do ponownego rozpatrzenia.

W wyniku ponownego rozpatrzenia sprawy Burmistrz Miasta M. wydał decyzję z 29 stycznia 2019 r. (nr [...]), w której orzekł o zwrocie kwoty 119.000 zł tytułem dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem. Skarżący wnieśli odwołanie także od tej decyzji.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w S. decyzją z 14 marca 2019 r. (nr [...]) utrzymało w mocy zaskarżoną decyzję. Skarżący wnieśli skargę na tę decyzję do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w W., który wyrokiem z 30 września 2019 r. (sygn. akt [...]) ją oddalił.

W wyniku rozpoznania skargi kasacyjnej złożonej przez skarżących Naczelny Sąd Administracyjny wyrokiem z 9 lutego 2024 r. (sygn. akt [...]) oddalił ją, skarżący zaś uznali to orzeczenie za ostateczne rozstrzygnięcie o ich prawach i wolnościach.

Zarządzeniem Prezesa Trybunału Konstytucyjnego z 2 lipca 2024 r. (doręczonym pełnomocnikowi 8 lipca 2024 r.) skarżący zostali wezwani do usunięcia braków skargi przez: doręczenie pełnomocnictwa szczególnego do sporządzenia i wniesienia skargi konstytucyjnej oraz reprezentowania skarżących przed Trybunałem Konstytucyjnym w odniesieniu do sprawy, w związku z którą złożona została skarga konstytucyjna (wraz z czterema kopiami); udokumentowanie daty doręczenia skarżącym ostatecznego orzeczenia (poprzez doręczenie poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii koperty, w której nastąpiło doręczenie, ponieważ

w aktach w znajduje się jedynie jej niepoświadczona kopia) wraz z czterema kopiami. Skarżący usunęli braki formalne skargi 9 lipca 2024 r. (data nadania).

Zarządzeniem sędziego Trybunału Konstytucyjnego z 18 grudnia 2024 r. (doręczonym pełnomocnikowi 30 grudnia 2024 r.) skarżący zostali wezwani do usunięcia braków skargi przez: 1) wyjaśnienie, przez podanie adresu publikacyjnego w Dzienniku Ustaw, która wersja art. 90 ust. 3d ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty stanowi przedmiot kontroli; 2) uzasadnienie, po wykonaniu punktu 1 zarządzenia, zarzutu niezgodności kwestionowanego przepisu ustawy z art. 21 ust. 1 oraz art. 64 ust. 1 i 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, z powołaniem argumentów lub dowodów na jego poparcie. Skarżący usunęli braki formalne skargi 2 stycznia 2025 r. (data nadania).

Skarżący wniesli o stwierdzenie niezgodności zaskarżonego przepisu z prawem podmiotowym, jakim jest prawo do równego traktowania oraz z konstytucyjną zasadą demokratycznego państwa prawnego i wyprowadzonymi z niej zasadami zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa, określoności przepisów prawa, a także z zasadą sprawiedliwości społecznej. Zdaniem skarżących zaskarżony przepis nie spełnia wymagań poprawnej legislacji, w tym określoności przepisów prawa, a tym samym narusza uprawnione oczekiwania adresatów normy prawnej co do niearbitralności, przewidywalności oraz stabilności systemu prawnego. Nie dopuszczając możliwości finansowania z subwencji oświatowej wynagrodzenia drugiego dyrektora placówki oświatowej ustawodawca, zdaniem skarżących, naruszył zasadę równości wobec prawa poprzez odmienne traktowanie dwóch podmiotów znajdujących się w tej samej sytuacji prawnej. Naruszona została również zasada proporcjonalności, poprzez niedopuszczalną ingerencję w istotę prawa własności.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK) skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym. Służy ono wyeliminowaniu – już w początkowej fazie postępowania – spraw, które nie mogą być przedmiotem merytorycznego rozstrzygania. Trybunał wydaje postanowienie o nadaniu skardze konstytucyjnej dalszego biegu, gdy spełnia ona wymagania przewidziane w ustawie oraz nie zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 61 ust. 4 pkt 3 u.o.t.p.TK.

2. W ocenie Trybunału skarga konstytucyjna spełnia przesłanki przekazania jej do merytorycznej oceny, ponieważ:

- została sporządzona przez radcę prawnego, który przedłożył stosowne pełnomocnictwo,
- dochowany został termin, o którym mowa w art. 77 ust. 1 u.o.t.p.TK, gdyż odpis wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z 9 lutego 2024 r. (sygn. akt [...]) wraz z uzasadnieniem został doręczony skarżącym 18 marca 2024 r., skarga zaś została wniesiona do Trybunału 17 czerwca 2024 r.,
- skarżący wyczerpali przysługującą im drogę prawną, gdyż wskazane wyżej orzeczenie jest niezaskarżalne w trybie zwykłych środków zaskarżenia,
- określony został przedmiot kontroli (art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p.TK),
- skarżący wskazali, które konstytucyjne prawa i wolności oraz w jaki sposób – ich zdaniem – zostały naruszone (art. 53 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p.TK),
- skarżący przedstawili uzasadnienie sformułowanych przez nich zarzutów (art. 53 ust. 1 pkt 3 u.o.t.p.TK),
- nie jest obciążona nieusuwalnymi brakami formalnymi, o których mowa w art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p.TK, a postawione w niej zarzuty nie są oczywiście bezzasadne w rozumieniu art. 61 ust. 4 pkt 3 u.o.t.p.TK.

W związku z powyższym – na podstawie art. 61 ust. 2 u.o.t.p.TK – Trybunał Konstytucyjny postanowił jak w sentencji.